

տեմ էնկրիկինտէ վէ 36 դատեմ ու զոննուրոնտա 63 գըթա ֆիլիքա իլէ 12 գըթա թօմպաղ իւղերինտէ ինչա օ լունմուշ օլուպ, ուղունուրոն 900 դա տէմիսի :

« Բէօքրիւ խիթամ պուլուր պուլ մաղ, Բուսլար Թունանըն սաղ գըթա իւղերինտէ կէշիլէր տիր : պուլ էնտտէ զաթէն Բուսլար իմէրաթօրու նէգրա զօվլի Դաղաղարընըն ինչիսինն սան տալըլա Թունայը կէշիլ օլուպ, քէն տի ասքերինն պէթէմէքտէ իտի :

« 1854 սէնէսինտէ, Բուսլար այնի վա գըթտա իւղ միւթիլէիֆ նօգթալար տան, Եանի Իպրայիլ, Դալաս վէ Իս մայիլտէն Թունանէհրինի կէշիլտիրէր :

« Մալիւմ տիր քի, Հիրսօվանըն ա շաղըրնտա, Թունան նէհրի իքի Եօլա թաղաթիւ օլունուպ, պիրի սօլտա Իպրայիլ Եօլու, վէ տիրէրի սաղտա Մալին Եօլու տուր Մէգըրի իքի շէհրէր արասնտա իքի Եօլար պիրէշիլէր, վէ հէր նէ գատար պուլ մաճէլտէ նէհրին էնկրիկին 500 մէթրօտան 1000 մէթրօտա գատար թէմօտ օլուր իսէ տէ, նէհրին սօլ գըթալար գարըն գըթա Եան նաղըր օլունուր ճիհէթիլէ, Թուն նայը պուլ նօգթա իւղերինտէ կէշիլէ գօլայ տըր :

« Դալաստա պուլ գապիլտէն գօլայ լըղար Եօգ տուր, պիրաքս շու միւնա սիպէթսիլէի վար տըր քի, պիր քէր ին Թունան նէհրին պուլ թարաֆտան կէշէն տսիլէր, Կարլան գարիհէսի նէ կէթիլտէն տաղըն էթէլինն չըգ մատա մէգպուր օլունուր տըր :

« Բուսլար Թունան նէհրին Իսմայիլ տէն կէշիլէ ինչ, 2 իթան պուրնու Եօգարընտան թաղըրպա 2.000 մէթրօտան իպարէթ պիրնօգթա ինթիւտ իթմիլէր իտի : Մաճէլիլ մէգըրիտէ նէհրին էնկրիկին 240 մէթրօտան իպար ինթ օլունուր հալտէ, նէհրի մէգպուր Բուն Օսմանը գըթալար իւղերինտէ քի սըգ չալը չըրըլար, օլ թարաֆտա չը գան ասաքի ինչի պիր մէլմա օլուր : « Իսմայիլտէ միւթիլէիֆ պիրիլը լիւթիլտէ 163 գըթա սանտալ թօր լանմըշ օլուպ, պունիարա իքի պունուգ թաղուր ասիլը րաքիպ օլապիլը իտի : Պունտան պաղապալ թըր գըթա թօրուն նաղի ինչի իքի սանտալ հաղըր լտըրըն, վէլհատը իւղ ատէտ քէթր ինչա իթմէք իւղըն, էտէլթիլ լաղըմէ թէտարիք իտիլիլ իտի : Դալաստա վէ Իպրայիլտէ Բուսլարըն պիր իւղ սանտալարը պուլունուպ, պուլ սանտալարտան հէր պիրի թէթիլ պիր պէթիլը ասիլը նաղ իտէպիլիլ իտի, Թօրնուրըն վէ Դաղաղարըն նաղի ինչի տալի քիւլը սանտալար վէ պալըգըն գալըգալըն հաղըրլանմըշ իտի : Բէօքրիլտէն ինչասը ինչի, հէր պիրի իքի սալ, վէ ալթը քիւլը սանտալտան միւթիլէքի Դալաստա 5 միւթիլտա, վէ Իպրայիլտէ ալթը սալ վէ ալթը սանտալ, վէ պիր չօգ ինթի Եանթ սալարը վէ թօմպաղար պուլ լունմադտա իտի :

« Բուսլար մէգըրի իւղ նօգթալար տան մարտն օնունուր կիւնիւ գըթամ իթմէքիլէ գարար վիւթիլէր իտի : Լաքին իչպու հարեքէթիլէրին ֆէր տասը կիւնիւն թալիլ իթմէքէ մէգ պուր օլունուր տըր : Պունտան պաղապա տիւլմէն սալթիլ պիր նիւթի կէթիլմէք ինչի, մարտն տօղունուրոն կիւնիւ Հիրսօվա գարընտա ֆէվ գէլտա պիր հարեքէթիլտէ պուլուն մուլար տըր : Մաճէլ մէգպուրուն օ

նունուր կիւնիւ էօլէտէն սօնրա, սա աթ տէթրթա Բուսլարըն Իպրայիլտէ վէ Պինտօվ ճէգիլտէնտէ վաղը թապ Եալարը, տիրէր գըթալար տիրմէն մէվգըլարըն թօրա թուլմաեա պալ լամը տըր : Մարտն օն պիրիննի կիւնիւ Եէնիտէն թօր աթէլինն պալա նըլմըշ իսէ տէ, տիրմէն թարաֆտան մուգապէլէ օլունմամըշ, վէ աղ շալմըն սաաթ տէթրթալտէ, Բուսլար նէհրի կէշիլէքիլ թէհրիւպէ իթմիլէր տիր : Իւլ թապուր ասքեր, իքի թապուր պալթաճը, 50 գաղաղ, վէ իքի թօր, սանտալար իլէ, Թունան նէհրին սօլ գըթալարտան հարեքէթիլէ, պէս թէլէր թէհրինիլ իտէրէք, վէ հուր րա տէլու պաղըրարաղ, նէհրին ա գըթալարտան ինթիլէր, վէ կիթէտէ գարաեա աեաղ պալմըլար տըր, վէ օրատա տէրհալ քէթրիլ մուհաֆաղա իթմէք իւղըն, մէթէրիլէր ինչա սընա իպթիտար ինթիլէր տիր : Պա գաթ մուլալիլ իւղըլտարտան վէ սու լարըն շարմասընտան, քէթրիլինն ինչաաթը բէք զիւտաե միւլըլաթա թէսատիլէ ինթիլէ տիր :

« Օլ կիւնիւ սապալաեքն Բուսլար Թունայը կէշիլէր, վէ հիչ պիր մու լալիլիլէ իթմէքիլէր տիր : Բէգա լիք Իպրայիլտէ Բուսլարըն թէլէթաթը բէք էհէմիլէթիլ սուրէթտէ վուգու պուլմուշ տուր :

« Հալպուր Իսմայիլտէն Թունան նէհրին կէշիլէք, ֆէվգէլտա միւլըլալ օլունուր տուր, զիրա պուլ մաճէլտէ Օսմանը մէթէրիլէրին հիւնուրա ալ մաղ լաղըմ կէլմիլ տիր : Բուսլար մու հարեքէթիլ Թունաեք, Մալին, Իս սաղաեք, վէ թէթիլ Պապատաղ գաղապըն Եէտի գապիլարըն կէշիլ ինչիլէր տիր :

« Կէշիլտէ Բաղաս առաքնտա գաղապէտէ օլան նար իւլ Աղիլ ֆըրգա թիլիննի սիւարի վէ գապիլտան աս քէրիլէսի ճէլպ իլէ, շու գաղապէն Ես պապը սահիհէսի մէլտանա չըգարը մաղ իւղըն, տիրմէնտանտէ թէլէթիլ օլունան տիլմէն հարպտա իթմիլէթաղ լաղըմէ վէ թէտգըգաթը միւթէմէլէլէրի ինրա օլունարաղ, օլ պապտէ Եաղըլան ֆէլէքէ մէլալի, մէլիսի պահրիլէտէ տալի քէմալի աալ ու հաղապէլիլէ ինչի կէլտան կէլտան թէլա գըգ, վէ ասիլէրի ճէլա գաղունմա մէսիլն Եիւղ Եէթիլ տէթը վէ Եիւղ Եէթիլ պէլիննի մատտէլէրինն թէվ ֆիլգ վէ թաթպիլ հարեքէթիլէ, լտէլ արգ պիրիննի սիւարի Ապուլլա հալ յի վէ իքիլնի գաթտան գօլաղար էվլէլ Օսման վէ իւլիլնիլ գօլ աղարա սանի Սալիտ գաթտալար իլէ միւլաղիմ Մուսթաֆա աղանըն թարալարըլա պէրապէր պիրէր սէնէ, վէ Եիւղ պա չը Ապուլլա հէթիլտի իլէ Եիւղ պա չը Եօնուս աղանըն սէթիլը մաճ, վէ միւլաղիմ թէլիլ Եիւղ Եիւղ Եիւղ մաճ, վէ հիսապ մէմուրու Օսման է ֆէնտիլն իքի սէնէ ինթպէտէն մահրու իտիլիլ, պիրէր սէնէ միւտա թէլէլէ հապ օլունմալարը, վէ Ահմէտ վէ Մուսթաֆա չալունլարըն օն պա չըլըղա, վէ Մուսթաֆա օն պալընն նէթէրիլէ էնտիրիլմէսի, վէ Եալընը Մէհէմէտ վէ Խոլլուրա հէթիլէրին տալի թէմտիլ գալարընտան սար ֆը նաղար օլունմալար, միւթաալիլ պուլլուր իրատէլի սէնիլէլի ճէնա պը Բատիլա հիւլմիւ ճէլիլինտէն օլմաղա, ինթպը ինթ գըլընմըշ տըր : Կէշիլտէ Թունան նէհրինտէ գաղա

ղէտէ օլան գըրհը Մէլֆի տուպանըն սիւարի վէ գապիլտան վէ նէթէրա Եր սահիլի սէլաթէլէ չըգարըլը օլունուր լարընտան, ճիւլիլիլ պիլ իհգար, պա հրիլէ մէլիլիլ աղաթընտան ֆէրիլ գաթտէթու Մէհէմէտ Բաշա հաղ րէթիլէրինն թաճթ րիտէթիլէրինտէ օլարաղ, տիրմէնտանէլի մալիլտէ պիր տիլան ինչիլէր, միւլալիլ յիւլմիւլն իսթիլթաղ լաղըմէլէրինն պալունմըշ տըր :

(Պապիլէթ)

« Շու սօն կիւնիլտէ շուհու պու լան սուլ հալաթիլէրինն աալ ու Եսաթ Եօգ արի կիլպի կէթիլիլէթ : Միւսա լէհա հէր նէ գատար ճան ու կէթիլա տէն արգու օլունուր իսէ տէ, մուհա րէպէլինն պու կիւնիլ կիւն պուլուն տուրոն հալէ պաղաթաղ սուլ իհթի մալի կէթիլիլէթ : Մաճիլ տիր քի Բուսլար Անատուրտա մէմուլ իթմիլէրի մուգալէմէթիլ չէտիլտէն հէնուղ կէթիլմիլէր, վէ Բուսլար Տէրիսաա տէթտէ քէլֆ օլունան տէրէթէտէն զիւտաե պիր սիւրաթիլ իլէրի վար մըլըլար տըր : Փաղաթ, շուրասը տալի պիլինմէլի տիր քի Բուսլար, Բէթրէս պուրիլտա մէմուլ օլունտուրոն գատար տա սիւրաթիլ իլէրի վարմալըլար տըր : Թիւրքիլէր Անատուրտա մաղուպ օլ տուլար տիրմէք ապէս տիր : Օլ թա րաֆտան տիւլմէն իւղերինն հիւնուր իթմէք ինչի ինթալ իտէն թէտարի քաթ իլէրի վարաթըլմալը, վէ պա շը մուհիմ մէվգըլար էօլլէ ժէնթալ արա իհալէ օլունմիւլ տուր քի օ մէ մուլիլէթիլ աալ կէլմէլէր իտի : Ահմէտ Մըլթար փաշա հաղրէթիլէրի, մաեթիլտէ մըգատար քիլտաե ասա քիր պուլունմաղըն հալտէ, պիր չօգ մաճէլիլ մուհաֆաղաեա մէգպուր պու լունմիւլ, վէ պարիլ պուլունմալար հաեպիլ իլէ, օրտուսունըն հապէլ ի ճապ էթիլէթէ պէրիլէ կէթիլտէրիլ օլան տիրիլ ֆըրգալար իլէ սիւրաթիլ Եանապէրաթտա պուլունմալար տըր : Միւլարիլէլ հաղրէթիլէրինն գօման տաթտա պիր չօգ ասքեր պուլուն մալ իտի : Ինչայիլ միւլարիլէլ յէլ զիւ Եաթէ շէրէթ կէթիլէն Եէրի շուրասը տըր քի գօմանտաթտա օ գատար ասքեր օլմաղըն հալտէ, տիրմէնտէն մաղուպ օլմալըն տըր : Բուսլարըն հարպա հէհէմիլէթիլ պաղը մէվգը լար իլէ կէշիլտիլէրի տէ ինթաթ օլունմալ, վէ Արտաճանըն գալթը, մէլիւսիլէթիլ մուլիլ օլմուլ տուր : Պաղաթ, տէթրթիլտէն տէրէթէտէ օլան պիր գալէնտէն թէլիլ օլմալար վէ պէթիլէ մուհաթէպէլէրէ գապթ իտիլ մէսի լաղըմ կէլէն պիր Եա իքի մէվ գըթը պիլա մուհաթէպէ գապթ իթմէ սիլ իլ օրտու մաղուպ օլմուլ սաթըլ մաղ :

Իսթանպուլտա բէք չօգ ասքեր պօլ Եէրէ պիր չօգ վաղըլ պէթիլտիլիլ տի, վէ Դարաթաղըլարը տալիլի տայիլէլ իթմաթա ալմաղ ինչի լիւ զուլմէնտան զիւտաե վէ պօլ Եէրէ աս քէր սէվգ օլունտու : Դարաթաղըլարըն հարաքաթը թէմալուգըրա նէսինն մէն ինչի 20 պին ասքեր պօլ պօլ քիլտաեթ իտիլ իտի, վէ Բուսլար մաղուպ օլունուրտա, Դարաթաղըլարըն հաղըլտան գօլպա կէլիննի ի տի : Բուսլա մաղուպ օլմաթըլա Դա րաթաղը ֆէթիլ իթմէք միւլթիլ տէ իլ տիր : Պունտան մատա, Պաթուլ տա լիւզունմանտան զիւտաե ասքեր պըլաղըլըլ, Մայր ճիհէթիլէր օլան

թէտարիլէրաթ տալի բէք Եալալ իլ էրի վարաթըլմըլ վէ պիր կէթա սէմէ րէլէրի կէթիլէմէլիլ տիր : Պունունա պէրապէր շուրասը սահիլ տիր քի, ա սաքերի Շահանէ մըգատար քիլտաեթ օլուն օլմալար, մաղուպիլէթիլ տիւ շար օլմալըլ տըր, վէ մըգատար քիլտա Եէտէ պուլունմալարտան նալի մաղ լուպ օլաճաղար տըր տիրմէք մաղու շար հաղա ու աալէթ տէլիլ տիր : Պիլ տաճա իլէրի վարաղ տէրիլ քի, պիլգաթ Բուսլար տալիլ, Անատուրտա աա քիլտէ մէլէլէ, Եանի մուհաթէպէ մէ սէլէսի հալ օլմուլ վէ Եա հալ օլմալար Եաղըն տըր տէլիլ ինանմաթար : Տա հա բէք չօգ ֆէլաթիլէրէ օլունմա լարը միւլթիլմէլ տիր : Ասքերիլէ իս թիլիլէլէրինն հէնուղ իսպաթ իթ մէտիլէր : վէ իսպաթ իթմէթիլ քէլ տէ, Օսմանըլար մաղուպ օլունուր տէլիլ զիւլմէլ տէլէլէր :

Իմոի մատա քի Բուսլար գալէպէ իթմիլ տէլիլ իտաա իտէմէթար, վէ նէ տէ թիլըլէր մաղուպիլէթիլ գապուլ իտիլէր, — զիլա պունուն իքիլինն տէ իսպաթ իտիլ հիլ պիր շէլ Եօգ տուր — սուլ իհթիլմալիլ նէրէտէ տիր : Եէր Բուսլա Եալընըլ պօղաղա րըն քիւլաթ օլունմալար շարթըլա օր տուլարըն կէրի շէթիլէր րաղի օլուր իսէ, օ հալտէ տէվլէթիլ Ալիլէ սուլ գապուլ իտէպիլիլ : զիլա Եօլէ պիր միւլաաթէ իթմէլէ մէնաթիլինն բէք աղ իսպէլ կէլիլ, Հալ պու քի Եալընըլ պու շարթիլ տայիլ պիր սուլ հաթի միւլթիլ տէլիլ տիր : Պալըն մալ շուհուն ինչի քի Բուսլա իմէթիլտէ օլուն իթմիլ քի պունարը, քէնտիլ թապիլիլ իւղըն, « Բուսլանըն նալմուս իլթիլ գաթընա, ինրաեթ պօրնու տըր : սա նիլէն » պօղաղար քիւլաթ օլունտուտա տիլէլիլ տայիլ իլէ պիր թաղըմ գարը չըթըլըլարա գաթու ալըլըր : Պինալն ալէլ սուլ թէվաթուրընա շիմալիլ քի բէք տէ ինանմալար : պու թէ վաթուրուն Դանիլ մէնպաթէն նէլէթ իթմիլիլ տրաթալ պուլաղ ֆայիլտէ տէն իսպիլ տէլիլ տիր : Օլմալ մը քի ասաքիլ Շահանէլիլ զայրէթիլ տիւ շիւրմէք ինչի Բուսլար պէթիլ պիր թէվաթուր չըգարմըլ օլունուր :

Թունտան կէլէն Եօլունարըն իֆա տէսինն կէթիլ, Օսմանը գօմանտան լարը իհմալ ուլգուսունա տալարաղ, Թունանըն գալըն գըթըլտա տիւլն մէնն իսթիլ հիւլմալ ինչասըն մէն ինչի թօր աթ մալաթա իմիլէր, վէ պու շնն սէպէպիլ սօրուլտուգտա, « Բուսլա րը բէք օ գատար տարըլթմալար, զիլա սօնա սուլ հաթիլտէ բէք տ շարթիլար պէեան իտէրիլ ճէվա պը ալընմըշ տըր : Պու թէվաթուր հէր նէ գատար հէր քէսին աղըլտա իսէ տէ, մէնպաթ մէվաթտան տէլիլ տիր, ֆաղաթ վուգուլար պիր տէրէթէ Եէ գատար թաստիլ իտիլտուր :

(Լ. Հէրըլ)

Գ Ա Ր Ս

Դարա շէհրի պիր օրըն սարը տաղ լար էթէլինտէ վաղը տըր : Պու սըրա տաղարըն պաղը մաճալէրինտէն թօր կէլէլիլ իսէ տէ, պաղը մաճալէրին տէն ալըլըք վէ տինն հօլպան էնիպ չըգապիլիլ : Տաղար շարթ տան դար պու տօղրու միւլթիլ տիր : Դարա տան զարա տօղրու իքի միլ մէտաթիլտէ վաղը օլուն թաճաղ թէլիլտէ օլուն նան թէլէլէ գօլպ չըթըլըր : ֆաղաթ

Գարստան շարքաւ տողրու պիր միլ մէ- սաֆէտէ վազը օլան Գարատաղ նամ թէրէնէ կիւն չըգըլըր :

Գարսն արգաւ թարափընտա մէզ- քիւր տաղլար արասընտա տէրին պիր կէշիտ վար տըր , վէ Արբա չայընըն պիր շիւպէսի օլան վէ Արաքս ըրմա- ղընա տէօքիւլէն Գարս ըրմաղը մէզ- քիւր կէշիտտէն ագար : Պու ըրմաղըն իւսթիւնտէ տէօրթ եախտա պէշ քէօք- րիւ վար : Գարսն էօնիւնտէ տէնիդին սաթիւնտան 6000 աեադ գատար եիւք- սէք վէ վասի պիր կիւղէլ օլա վար տըր : Գարս մուհիմի պիր թիճարէթ մաշալի տիր : Ենհրին սէքէնէսի մու- գատտէմա 6000 խանէտէն իպարէթ իտի , լաքին շիմտիքի էհալի անճագ պուռնու եարըսը գատար վար : Ենհր տաղլարը աեքրան կէշիտին աղղընտա գաեալըք պիր ուշըրում իւղէրինտէ եարըլմը պիր գայէ իլէ մուհաֆաղա օլունուր իսէ տէ , շէհրին էն պաշլը իս- թիւքեաւմարը Գարատաղ վէ Թահմաղ իէրէլէրի իւղէրինտէ ինչա օլունմուշ թապեալար տըր : Գըրմ մուհարէպէ- սի զէմանընտա ինկիւլիզ գապիթանը պու թէրէլէրէ դայէթ մէթին իսթիհ- քեաւմար վիւտիլէր , վէ շիմտի օրալա- րա Գուր թօրաղը գօնուլմուշ օլուն- ղունտան օլ թէրէլէր էլվէլքինտէն զինատէ մուսթահէմ տիրէր :

Բուս ճէնէրալը Բասքէվիշ 1828 տէ Գարսը ալտը , վէ շէհր իքի սէնէ գա- տար Բուսլարըն գապիթնտա գալտը :

1835 սէնէսի յունիս այընտա Գարս Մուրալիէֆ ճէնէրալըն թահթը գօ- մանտասընտա պուլունան Բուս ասքէ- րի իլէ թէքրար մուհասէրէ օլունտու իսէ տէ , Ուրիւսմ մամ ինկիւլիզ ճէնէ- րալըն գօմանտասընտա պուլունան ա- սաքրի Օսմանիէ շէճաթիլա Բուսլա- րա գարըն գօյտու : Օլ վագըթ Գար- սն մուսթահէֆը ասքէրի 15,000 գա- տար աաաքիւրի Նիդալիյէ իլէ Լազ վէ Ձերքէզ վէ սայիթ կէօնիւլլիւլէրտէն իպարէթ օլան 3000 նէֆէր գատար պաշը պօղուգտան միւրէքքէպ իտի , Բուսիս օրտուսու իսէ 40,000 նէֆէրի միւլթէճավուղ իտի : Բուսլար պիր գաշ տէֆա շէհրին իւղէրինէ հիւճում իթ- տիրէր , ֆադաթ հէր տէֆասընտա թէ- լէֆիլաթիլէ կէրի շէքիւլիլէր : Սեպ տեմբեր 29 ունտա Թահմաղ թապեա- սը իւղիւրինէ հիւճում օլունուպ , մու- հարէպէ եէտի պուշուգ սաաթ սիր- տու , վէ օլ կիւն Բուսլարտան 6,300 մադթուլ մէյտանը հարպտա գալըպ , էրթէօրի կիւնիւ ինկիւլիզ գօմանտանըն էմիլ իլէ տէֆն օլունտուլար : Փագաթ պիր աղ սօնրա մուսթահէֆը ասքէրի եշնէճէք գըլլէթի վէ գօլէրա սէպէ- պի իլէ գուլվէթտէն տիւշմէէ պաշ- լաաթ , վէ Նիհայէթ Նոյեմբեր 25 տէ շէհր Բուսլարա թէսլիմ օլմաղա մէճ- պուր օլտու : (Աւետարեք)

— Իեանէյի շէհրիյէյի հարպիլիէ մէրքէզ գօմիսիօնու թարափընտան , քեաթիֆէյի վիւաեաթլարա , հէր թա- րափտա գօմիսիօնլար թէշքիլիլէ , շու հարապ դայլէթի տէֆ օլունտաեա գա- տար , հէրքէստէն մահիլիյէ պիրէր ի- եանէ թօրլանըլմասընա սոյ ու հիմ միթ պուլլուլմասը , պա թէլէկրաֆ իլիթիմա օլունտուգտան սօնրա , պատէ- հու մէքթուպլար տախի եաղըլըպ վէ պէհանտմէլէր վէ թարիֆնամէլէր տա- խի կէօնտէրիլմիշ իտի : Պու հաֆթա , Պաղտատ , Ատանա , Գօսօլա , Նանեա Պիլիս վիւայէթիլէրինտէն մէքքիւր թէլէկրաֆարա ճէվապէն , թէլէկրաֆ

լա , իճապը իճրասընա միւպաշէրէթէ հիմմէթ օլունտուղու պիւտրիլմիշ օլ տուղուլտան , օլ պապտէ լազըմ կէլէն շիւքրանիլիյէթ , մէքքիւր վիւաեաթիլ- րէ , մէքքիւր մէրքէզ գօմիսիօնու թա- րափընտան , պա թէլէկրաֆ թագաթիմ գըլընմիշ տըր :

Մէքքիւր մէրքէզ գօմիսիօնու , չիմ տիքի հալ հաֆթաա իւլ տէօրթ տէ- ֆա թէճէմիլ իտէրէք չայըլմագտա օլունտուլտան , պիւլիւք մէնֆաաթ կէօրիւլէճէկի , վէ պու կիւնէրտէ , իսթանպուլտա տախի , իճրաաթա պաշ- լանըլմաղը , էմէլի էլլէպտէն պու- լունմագտա տըր :

Կէլէն հաֆթա զիքրի կէշտիկիմիզ մէշայիթի քիւրամտէն օլունտա տիր Մահմուտիյէ ալթունու կէթիլէն միւ- սինս վէ միւհիթէրէմ գաթ , պու հաֆ- թա տախի , պիր գաշ զէվաթտան թօ- լաաղը պէշ աաեա օնլուգ գայիլմէյի կէթիլմիշ , վէ գօմիսիօն թարափընտան քէնտույէ թէշէքքիւրէր իտիլմիշ տիր :

— Ինկիլթէրա սէֆայիլի հարպի- եէսինտէն իւլմի լիմանընտա պուլու- նան Ալէքսանտր նամ գըրհիլըն թա- յիֆէօինէ շէհրիւ չըգմասը իլին էմի վիւրիլմէսի իւղէրինէ թայիֆէյի մէր- գումէ իսեան վէ իլթիլալ իթմիշ , վէ պունուն իւղէրինէ մէքքիւր լիմանտա պուլունան սայիր ինկիլիզ կէմիլէրին- տէն կէթիլիլէն ասաքիլ իլէ , թայի- ֆէյի մէրգումէնին իսեանը պասաթ- ըլարապ , պիր տիվանը հարապ թէշէք- ի իլէ , ճէպալարը իճրա օլունմագ իւզ- րէ պուլունմուշ տուր :

— Սէլանիթ վիւաեաթի վալիսի սա- պըգ տէլլէթու Տէրվիշ բաշա հազ- րէթիլէրի իլէ կէօրիւլմիւշ տիր : — Կէլէնտէ իճլալիէ գըրհիլ վարօ- րը հիւմանուլըն , թունտա ղարգ իթմիշ օլունտու Մօսգօֆ ըսթանպօթ- լարընտա թուլունան էսթիլէրին իլին- տէ պիրի Ամէրիգալ , վէ տիլէրի ին- կիլիլի օլարապ իքի գաթտան պուլու- նուպ , պունիւր իսմայիլ վարօրը իլէ Տէրիսաաթիլէ կէլմէք իւղրէ պու- լունմուշ տուր :

— Ավսթրիա սէֆիրի գօնթ Ձիշի տիւն Պապը Ալիտէ Սատրապամ հազ- րէթիլէրի իլէ կէօրիւլմիւշ տիր :

— Կէլէնտէ իճլալիէ գըրհիլ վարօ- րը հիւմանուլըն , թունտա ղարգ իթմիշ օլունտու Մօսգօֆ ըսթանպօթ- լարընտա թուլունան էսթիլէրին իլին- տէ պիրի Ամէրիգալ , վէ տիլէրի ին- կիլիլի օլարապ իքի գաթտան պուլու- նուպ , պունիւր իսմայիլ վարօրը իլէ Տէրիսաաթիլէ կէլմէք իւղրէ պու- լունմուշ տուր :

— Թէրքօս իլէ Չաթալճա պէյիտէն ինչա օլունմագտա օլան ալէլիսաթը մուսթէնէ : Իլլէմէք իւղրէ կէլէն հիւմա կիւնի օլ թարաֆա աղիլմիթ իթմիշ օլան թօրիսաթէ միւլիլի Մահմուտ փաշա հազ- րէթիլէրի ղարապ կիւնի Տէրիսաաթիլէ ալտէթ իլլէմիշ տիր :

ԻԼԱՆԸ ԲԵՍՄԻ

Մէալիհի ապատըն վագթ ու գէ- մանընտա ըուեթիլ իլէ , թէլէլիլտէն վիդաեաթի միւլթէլէմ օլունտուլտան , վէ մէհքէմէի թէլմիլիզի հուգուգ տայիլէ- սինճէ իլլէրի օլանլարըն պիր կէօնա ի- ֆատէլէրի օլունտու հալտէ , ճիւմաա իրթէօի վէ սալ կիւնէրի գաղուլ վէ իսթիմա օլունմագտա իտուլինէ մէպ- նի , օ միսիլու իֆատէսի օլանլարըն , էյեամը մէղպուրէտէ սաաթ 5 տէն ի- հաեթթ 6 ա գատար տայիլէյէ միւրա- ճատթ իթմէլէրի լաղըմ կէլիպ , պուն- տան սօնրա միւղաքըրաթ , վէ մուհա- քէմաթա պաշլանըլմաղը ճիհէթիլ , պիլղարուրէ գապուլ օլունմաեաթա- ղը , վէ պիր տէ մուհաքէմէ կիւնիլէր- նէ թէրթիպ օլունան տէօրթ պէշ թա-

գըմտալտա էլ գըտէմ ֆիլ էլ գը- տէմ գայիլտէյի գանօնիլէսինէ թէվֆի- գան սօրտալա պագըլմագ իւղրէ թարաֆէյնէ կէօնտէրիլէն իհգար բու- սուլալարընտա տայիլէտէ իսպաթը վի- ճուտ օլունմագ վագթ ու սաաթ կէօթէրիլմէքտէ օլունտու հալտէ , ա- հապը էքսէրի վագթը մուսթէնտէ կէլմէյիպ կէճ գալմագտա , վէ պու ճիհէթիլէ մուհաքէմէլէրի կէրի գալ- մագտա , վէ եէվմը մուսթէնտէ պիր թարաֆ կէլիպ տիլէր կէլմէտիլ թագ- տիրտէ , կէլմէնէն թարաֆ հազընտա մուսթէլէյի Նիդալիէ իճրա օլունա- ճաղը տէրքեաթ իսէ տէ , վագթը մու- այիլէնտէ կէլմէյիպ կէճ գալմալար , ինլալը թէրթիպ իլէ , քէնտի իլլէրին- տէն պաշաքա մէսալիլի սայիլէյի տա- խի թէլէլիլէն սէպէպ օլմագտա օլմա- լարըլա , պատէլլին կէօթէրիլէն սա- աթտա կէլիլմէտիլի թագտիրտէ , օ կիւն վագթը միւսայիտ իսէ , էն սօնրա մուհաքէմէլէրի իճրա , վէ վագթը միւ- սայիտ տէյիլ իսէ , եէվմը տէրքէթ իճ- րայի մուհաքէմէլէրի գըմալընտա տէֆ- թէրը մախսուսուլտա էն Նիհաեթթ ա- չըգ օլան էյեամէ թաալիգ գըլընա- ճաղը , ահապը տաալիլէ մալիւմ օլ- մագ , վէ անա կէօրէ հարէքթ իտիլ- մէք իւղրէ իսան իպթիսաթ գըլընտը :

ԱԶԳԱՅԻՆ

Նաալըքի իսան օլունմուշ իտի , բա- գար կիւնիւ տարեդարճ զիյնէթի , եի- նէ ֆրիլիտէ իճրա իտիլմիշ , բէք կիւ- ղէլ օլմուշ , պիր գաշ պին քիշիտէն իպարէթ պիր իղտիհամ պուլունմուշ , վէ տաղըտըլմը օլան պիրէր եիկիլմի- լիւք գայիլմէլիք պէշ եիւզ թանէ գա- տար սուֆրա պիլէթիլտէն պաշաք , աչքգտան տախի , օն եէտի պին ղշ- գատար իեանէ հուսուլէ կէլտիկի , մա մէմուլիլիյէ տնլալըլմը տըր :

Սրբազան Պատրիարք հազրէթիլէրի , վէ ըուհանի վէ ճիսմանի սայիր միւթէ- պէր գաթլար չու գիյնէթտէ հազըր պուլունմուշլար տըր :

Իֆթիլիսար իլէ սէօյլէրիլք քի , մէզ- քիւր զիյնէթտէ , մէքքիւր խայրաթ- խանէնին մէնֆաաթընա , պիլմիւնա- սէպէ , Գայսէրիլիլ ճէմէհրիլէրիմիզ էզ ճան ու տիլ չալըլմըլար տըր :

Անլաշլարըլմը կէօրէ , պու սէնէ , կիլէն սէնէտէն զիեաթտէ , հէմ Նիդա- մընտա օլմուշ , վէ հէմտէ ճէմիլիյէթ պուլունմուշ տուր , վէ հալիլի կէլէճէք սէնէ տաալ իլի օլաճագ տըր :

Տարեդարճ զիյնէթի , մուլթիլազ սու- րէթտէ Հիւնքեաթ իսկէլէսինտէ օլմա- լը տըր , պաշաք եէրտէ օլմասը ճայիլ տէյիլ տիր , միլլէթ խայիլիլիլի տիր , շէօյլէ տիր պէօյլէ տիր տէյիլէք , իթ- մէտիլէրի հէգէեան գալմաեան ճա- հիլլէր վէ պէտլաալար , շիմտի «պա- պանճուլմա Չաքարիպի» օլունտու պաշաք , պիրտէ ութանըպ արլանմա- տան , բաղար կիւնիւ , մէքքիւր զիյ- նէթտէ տախի հէմ ղայաթիլ քէշիլէ կէօ- թէրմիլլէր : Կէ հէմտէ նուլթըլար սէօյ- լէմիլլէր տիր :

Իլլէ պիլղիմ հէր սէօյլէտ իկիլիլիլ օլ- մագտա տըր էմմա , վագթըլար կէշ- տիրքտէն սօնրա օլմագտա տըր :

ԻԼԱՆԱԹ

Կամաարալան վէ Սէֆէրիատիս շիր- քէթի իլան իտէր քի , թիւթիւն կէօմ- րիւյի թիթիսալինտէ պու տէֆա քիւ-

չատ իթիլիլէրի «Օսմանիէ» նամը իլէ տուխան ֆապրիգասընն մաաուլա- թընտան օլարագ , Ենիճէնին հէր պիր ճինս գօգուլու թիւթիւնլէրի Ստանպուլ Պալլը-Ռաղարը Նաֆիտ խանը ալթըն- տա Նօ : 1 պիւլիւք տէրօղիթ մաղա- ղասընտա ֆիրուլթ օլունմաաղընտան , թէշրիֆ իտէն ըաղպէթլու միւլթէ- րիլէրի սապըգը իւղրէ հէր ճիհէթիլէ ղայէթ խօշնուտ իտէճէքիլէրինի վատ իտէրէր :

Պ. ՆԻԿՈԼՈՍԵԱՆ Ե ԸՆԴ. ԵՐԵՎԱՆԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

Ասմա-ալթը Բիբինճիլէր թիւ 62 Պէշիլթըլալի Նիկողոսեան Պետրոս աղան որ երկար առեւ իր յաճախորդ- ները ըստ ամենայնի գոհ ըրած է , այս անգամ իւր և ընկերաց գործարանը վերոյիշեալ տեղը վոխադարձ ըլլալով , պատիւ ունի ծանուցանել արգոյ հա- սարակութեան որ նոյն գործարանին մէջ Նէնիճէի խիստ ընտիր , աղիւ և հոտով ամեն տեսակ ծխախոտ կը գըտ- նուի , այնպէս որ գնողներն խիստ գոհ պիտի ըլլան :

Էմիլը հիւմանուլտան Գարա ա- ղաճտա վէ Բիւպիլիլէրտէ քեալին տօ- գուգ առէտ գուեուլուն սագալըլը տօգսան տէօրթ սէնէսի ըուլը հաղէ- րինէ գատար իքի պին ղուրուշ ըա- յիճ ագճէ պէտէլ իլէ իլթիլալմա թա- լիպ պուլունուպ , կէլէճէք շէհրի հա- զիրանըն իքինճի բէնճէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիլ վիլիլէճէկիւնտէն , տաալ ղիեաթտէյէ իլթիլալմա իտէճէք- լէրին եէվմը մէքքիւրէ գատար իսա- ղիլէն իլ խասա մէճիս իտարէսինէ կէլմէլէրի :

30 մայիս սէնէ 93

Թօրլանէյի ամիլէ իլին իւզուլմի օլան ալթը պին առէտ գաղմա իլէ օլ մըգտար տէմիր քիւրէյին տօգսան իւլ սէնէսի հազիրանըն պիրինճի չարշէն- պիհ , վէ պին եէթմիշ տօգուգ գա- թար վէ եիւզ առէտ էճնաա սաճըն ի- քինճի բէնճէնպիհ վէ իքի Էիւզ սան- տըգ իւլ երլաղըլը ֆրէնկի իսֆէտաճ իլէ եիւզ օգ գա ֆրէնկի սանտալու վէ օթուգ ֆըշը գօնու եէշիլի , վէ պին օգգա թիլղապ ալթընը բաղար իրթէ- սի , վէ եէթմիշ տէօրթ օգգա պէհաղ իպրիշիլին եէտինճի սալը , վէ եիւզ օն պիր սանտըգ կաղ եաղընըն սէքիլին- ճի չարշէնպիհ , վէ իւլ պին տօգուգ եիւզ եիկիլմի պէշ օգգա զիւք , վէ պին իւլ եիւզ լլիլ օգգա գայնանմըլ պէ- ղիր եաղը իլէ պին օգգա աաի սարը թուլթալ վէ եիկիլմի պէշ սանտըգ- ձօլա , վէ իւլ պին օգգա սիլիլ- կէն վէ իքի պին օգգա տէմիր պօ- ղան , վէ իքի պին էլլի օգգա չապ , վէ իքի եիւզ օգգա գըրմթարթար , վէ իւլ եիւզ օգգա թէպէշիլ , վէ օ- թուլ օգգա սարը բօթասըն օնունճու բէնճէնպիհ կիւնլէրինտէ միւնագաա- լարը իճրա օլունմաաղընտան , ֆիլիլ- րինի թէնգիլ իլէ , իթաեթ թալիպ օ- լանլարըն նիւմունէլէրինի կէօրիւպ , շէ- րայիլթին անլալագ իւղրէ , էյեամը մէքքիւրէնէ գատար Թօրլանէնի ա- միրէ մէճիսի լէվաղիմ տայիլէսինէ միւրաճաաթ իլլէմէլէրի :

ՍԱԼԻԳ ԳԱԶԵՏԱՆ
ԿԱՐԱՊԵՏ Ե. ՓԱՆՈՍԵԱՆ
Գալաթաա Բէնշէմիլի-բաղարընտա
Ն. 41 Իրսի խանընտա